

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1662

Vragen van het lid **Dik-Faber** (ChristenUnie) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat de WHO heeft geadviseerd de dagelijkse hoeveelheid suiker te halveren* (ingezonden 19 maart 2014).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 9 april 2014)

Vraag 1

Kent u het bericht dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voornemens is de aanbevolen maximale dagelijkse hoeveelheid suiker te halveren tot 5% van het totaal aantal ingenomen calorieën?¹

Antwoord 1

Ik ken de conceptrichtlijn over suikerconsumptie van de WHO. Deze heeft de WHO op 5 maart jongstleden ter consultatie gepubliceerd.

Vraag 2

Deelt u de conclusie van de WHO dat een volwassene met het oog op een gezond leven niet meer dan 25 gram suiker per dag (5 tot 6 suikerklontjes) zou moeten gebruiken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ik baseer mij op de richtlijnen goede voeding van de Gezondheidsraad. Deze richtlijnen worden momenteel geëvalueerd.

In de huidige richtlijnen uit 2006 staat geen advies voor een maximum hoeveelheid suiker per dag omdat daar onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing voor was. Vanwege de relatie tussen suikerconsumptie en tandcariës wordt wel geadviseerd het consumeren van eten of drinken met gemakkelijk vergistbare suikers te beperken tot maximaal 7 momenten per dag.

In geval van overgewicht of ongewenste gewichtstoename geldt daarnaast een advies om portiegroottes, het gebruik van suikerhoudende dranken en van producten met veel «kale calorieën» (toegevoegde suikers en verzadigde en transvetzuren) te beperken.

¹ <http://www.nu.nl/gezondheid/3719575/who-halveert-aanbevolen-hoeveelheid-suiker.html>

Ik wil niet vooruitlopen op een conceptrichtlijn van de WHO waarvoor momenteel nog een consultatie en peer-review door experts plaatsvindt.

Vraag 3

Deelt u de conclusie van de WHO dat ook suikers die van nature voorkomen in vruchtensappen onder de nieuwe norm moeten vallen, en dat alleen vers fruit is uitgezonderd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

In het Gezondheidsraadadvies «Gezonde voeding: logo's onder de loep» is te lezen: «Wie de calorieëninname via suikers wil verminderen, kan zich het beste richten op de vrije suikers, omdat vooral die suikers aanleiding kunnen geven tot een te hoge inname van calorieën. Vrije suikers zijn alle monosacchariden en disacchariden die aan voedingsmiddelen worden toegevoegd door producent, kok of consument, plus de suikers die van nature aanwezig zijn in honing, siropen en vruchtensappen.»

Daarmee sloot de Gezondheidsraad aan bij de keuze van de WHO² om een vermindering van de consumptie van *vrije* suikers na te streven en bij de definitie van vrije suikers door de WHO. In de Richtlijnen Goede Voeding 2015 zal de stand van wetenschap over dit onderwerp worden beschreven en gewogen.

Vraag 4

Deelt u de conclusie dat, als het advies van de WHO wordt aangenomen, dit door de Gezondheidsraad zal worden vertaald in de Richtlijnen Goede Voeding 2015?

Antwoord 4

Voor de herziening van de richtlijnen goede voeding evalueert de Gezondheidsraad de beschikbare wetenschappelijke literatuur over allerlei voedingsstoffen zeer grondig. Ik zal de Gezondheidsraad vragen of ze de definitieve richtlijn van de WHO, indien deze tijdig beschikbaar is, betrekken bij hun adviesvorming.

Vraag 5

Is het advies van de WHO voor u aanleiding om het Nationaal Programma Preventie, en de daarin geformuleerde ambities, aan te scherpen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Suikerconsumptie staat in mijn beleid en in het Nationaal Programma Preventie op de agenda.

Onderdeel hiervan is het Akkoord dat ik recent met producenten en aanbieders van levensmiddelen heb gesloten over de verbetering productsamenstelling (TK 2013–2014, nr. 32 793-130).

Reductie van calorieën, onder andere via suikers, is een van de doelen van dat Akkoord. Kinderproducten krijgen hierbij prioriteit. Ik heb u in een aanvullende brief (TK2013–2014, nr. 32 793-135) laten weten voor welke productcategorieën dit jaar afspraken worden gemaakt wat betreft suikergehalte (in kinderproducten).

Het uitvoeren van deze stapsgewijze aanpassingen is een forse uitdaging. Ik zie op dit moment geen aanleiding de afspraken nog verder aan te scherpen.

Vraag 6

Bent u bereid een SMART doelstelling te formuleren voor het aantal mensen met obesitas, dat zonder ingrijpen zal oplopen tot 1,3 miljoen mensen in ons land in 2025?

Antwoord 6

Op basis van de eerste berekeningen van het RIVM in het kader van de Volksgezondheid Toekomst Verkenning, heb ik tijdens de startconferentie van het NPP Alles is Gezondheid aangegeven dat het de ambitie is om de trend te

² WHO/FAO. Diet, nutrition and the prevention of chronic diseases. Report of a joint WHO/FAO expert consultation. WHO; 2003: 916.

verslaan. In het geval van overgewicht betekent dit een daling in het aantal mensen met overgewicht (inclusief obesitas) ten opzichte van de huidige 48%.

Vraag 7

Waarom wordt in het convenant met de levensmiddelenindustrie gesproken over calorieën, en niet specifiek over suiker? Vindt u het noodzakelijk het convenant aan te scherpen naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke aanpassingen wilt u doorvoeren?

Antwoord 7

Ik zie geen aanleiding het Akkoord aan te passen. Met het Akkoord wil ik het samen met de andere ondertekenaars voor consumenten makkelijker maken niet teveel calorieën te consumeren.

In het Akkoord wordt gesproken over calorieën omdat overgewicht veroorzaakt wordt doordat meer calorieën worden geconsumeerd dan verbruikt. Bij preventie van overgewicht gaat het daarom om alle stoffen die calorieën leveren: naast suikers ook overige koolhydraten, vetten, eiwitten en alcohol. Levensmiddelen kunnen naast calorieën ook andere nuttige voedingsstoffen bevatten. De Gezondheidsraad adviseert mensen met overgewicht of ongewenste gewichtstoename daarom het gebruik van suikerhoudende dranken en producten met veel «kale calorieën» te beperken, zie antwoord 2.

Vraag 8

Deelt u de conclusie dat het voor de consument moeilijker wordt om onder de nieuwe suikernorm te blijven? Welke stappen gaat u zetten om consumenten hierbij te helpen?

Antwoord 8

Ik neem aan dat u met de nieuwe suikernorm de conceptrichtlijn van de WHO bedoelt. Als daarin het advies voor suikerconsumptie gehalveerd zou worden, is het uiteraard moeilijker om hieraan te voldoen.

De gezonde keuze wordt makkelijker door gezonder aanbod en door beschikbare informatie over een gezonde keuze. Om in Nederland een gezonder aanbod te krijgen, is het Akkoord Verbetering productsamenstelling getekend.

Daarnaast is op diverse manieren informatie beschikbaar. Op het etiket staat informatie over de voedingswaarde en de ingrediënten van een product. Ook kunnen consumenten kiezen voor een product met een Vinkje voor de gezondere keuze in een productcategorie.

Het Voedingscentrum vertaalt de wetenschappelijke richtlijnen van de Gezondheidsraad in richtlijnen voedselkeuze voor de consument.

Vraag 9

Bent u bereid de levensmiddelenindustrie nadrukkelijker te wijzen op goede voorlichting aan consumenten door middel van heldere etikettering, aangezien de Consumentenbond heeft aangetoond dat fabrikanten wel 50 verschillende aanduidingen voor suiker hanteren?

Antwoord 9

Het is belangrijk dat de consument over heldere informatie kan beschikken. In de beantwoording van Kamervragen eerder dit jaar heb ik u hierover geïnformeerd (TK 2013–2014, nr. 2014D02624).

Europese regelgeving schrijft voor wat op het etiket moet staan en de levensmiddelenindustrie dient zich aan deze regels te houden. Het is verplicht om in de lijst met ingrediënten op het etiket elk ingrediënt van een levensmiddel met de specifieke naam te vermelden. Ingrediënten als bijvoorbeeld basterdsuiker, honing en geconcentreerd appelsap kunnen alle gebruikt worden om een levensmiddel te zoeten, maar zijn verschillend van aard. Deze ingrediënten moeten daarom met hun specifieke naam worden vermeld.

Al deze ingrediënten komen in de voedingswaardedeclaratie terug als «suikers» zodat de consument kan zien hoeveel erin zit.

Vraag 10

Deelt u de mening dat de Europese Verordening Consumenteninformatie, die in december van kracht wordt, fabrikanten noodzaakt tot het bieden van heldere en eenduidige etiketinformatie aan consumenten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Ja. Heldere, begrijpelijke en leesbare etikettering van levensmiddelen is een belangrijke doelstelling van deze verordening. Daar heb ik in de onderhandelingen over deze verordening ook op ingezet.

Vraag 11

Gaat u uw inspanningen ten aanzien van suikerreductie in verwerkte producten voor kinderen vergroten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?

Antwoord 11

Zie antwoord 5.

Vraag 12

Bent u bereid het onderwerp suikerreductie ook in Europa te agenderen, aangezien er nu een helder advies ligt van de WHO en fabrikanten geholpen zijn bij een gelijk Europees speelveld? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 12

In de EU staat reductie van suiker al geruime tijd op de agenda. Het EU Witboek «Strategy on nutrition, overweight and obesity related health issues» uit 2007 noemt nadrukkelijk het beter beschikbaar maken van de gezonde keuze. Dat inzet van bedrijven op productherformulering wat betreft het gehalte aan suiker, verzadigd vet, transvet en zout hieraan een bijdrage kan leveren, staat op het gezamenlijke netvlies.

Ik vind het heel belangrijk dat juist deze grensoverschrijdende problematiek op Europees niveau wordt besproken en aangepakt. Ik wil in de EU op dit gebied dan ook van agenda naar actie. In het AO preventie 27 januari dit jaar heb ik toegezegd op Europees niveau in te zetten op normen zoals we daar in Nederland vanuit het Akkoord ook aan werken. Ik heb toegezegd u voor het eind van dit jaar over de voortgang te informeren.